

1. መግቢያ

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን የግብርና ናሙና ጥናት በ1997 ዓ.ም. ከመስከረም ወር ጀምሮ በሀገር አቀፍ ደረጃ በማካሄድ ላይ ይገኛል።

በዚህም ጥናት ከ2,000 በማይበልጡ የገጠር የቆጠራ ቦታዎች በርካታ የግብርና ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ይሰበሰባሉ። እነዚህንም የተሰበሰቡ መረጃዎች ወደ ባለሥልጣኑ መ/ቤት በማምጣት የመረጃ ማቀናበር ሥራና የሪፖርት ዝግጅት ሥራ ይከናወናል። ከመስክ የተሰበሰቡ መረጃዎች ወደ ኮምፒውተር እንዲገቡ ከመደረጉ በፊት የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራዎች መከናወን ይኖርባቸዋል። የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራ መረጃዎች ወደ ኮምፒውተር እንዲገቡ ከማስቻሉም በላይ ለመረጃ ጥራት ወሳኝ እንደሆነና ከመስክ መረጃውን የመሰብሰብ ያህል ጥንቃቄ እንደሚያስፈልገው ሊታወቅ ይገባል።

ስለሆነም በዚሁ ሥራ ላይ የሚሳተፉ ሠራተኞች አንድ ዓይነት አሠራር እንዲከተሉ በማስፈለጉ መምሪያው ይህንን የኤዲቲንግና ኮዲንግ መመሪያ አዘጋጅቷል። መረጃ የተሞላባቸውን ቅጾች እንዴት ኤዲትና ኮድ እንደሚደረግ በዝርዝር በዚህ መመሪያ ለማቅረብ ተሞክሯል። ይሁንና የኤዲቲንግና ኮዲንግ መመሪያው ሁሉን ነገር ሊያካትት ስለማይችል በሥራው ወቅት በቦታው በመገኘት ለሚከሰቱት ችግሮችና ለሚነሱ ጥያቄዎች መምሪያውን በማማከር መልስ የሚሰጡ ባለሙያዎች ይመደባሉ።

ከዚህ በተጨማሪም የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራውን ጥራት ለመጠበቅ በበለጠ ለማጠናከርና አስተማማኝ እንዲሆን ኤዲተሮችና ኮደሮች የሠሩትን ሙሉ በሙሉ የሥራውን ትክክለኛነት የሚያረጋግጡ ተቆጣጣሪዎች ተመድበው ይሠራሉ።

2. ትርጉም

ሀ. ኤዲቲንግ ማለት በተሰጠው መመሪያ መሠረት በተሰበሰበው መረጃ አስፈላጊውን እርምጃ ማድረግ ነው። በግብርና ናሙና ጥናት የተሰበሰቡትን መረጃዎች ኤዲት ማድረግ የመረጃውን አሰባሰብ ጥራት ለመገምገምና እንደዚሁም ስህተቶችን፣ የሚቃረኑ መረጃዎችን፣ ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎችን ወዘተ በማረም የመረጃውን ጥራት ለማሻሻል ይረዳል።

ኤዲተሩ ይህንን ሥራ በሚያከናውንበት ወቅት ቅጹ ለጥናቱ በተዘጋጀው መመሪያ መሠረት መሞላቱን ማረጋገጥ አለበት።

ለ. ኮዲንግ ማለት መጠይቁ ላይ በቃላት የተሰጡትን መልሶች ወደ አሀዝ መለወጥ ነው። ይህንንም አሀዝ በቀላሉ ወደ ኮምፒውተር ለማስተላለፍ ስለሚቻል መረጃውን በኮምፒውተር ለማቀነባበር ይረዳል። የእርማትና የኮድ ማድረግ ተግባር በመጣመር ይካሄዳል። በዚህ ግብርና ናሙና ጥናት የተሞሉ መረጃዎች አብዛኛዎቹ ለኮድ የተለየ ቦታ ተሰጥቷቸዋል። ለምሳሌ የሰብል ዓይነትና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ፣ ወዘተ ናቸው። እዚህ ላይ እያንዳንዱ ኮድ ማስታወስ የሚገባው ነገር ቢኖር እያንዳንዱ ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ ነው ። ለምሳሌ በአንድ ወረዳ ውስጥ ለዚህ ጥናት የተመረጡ ሁለት ቆጠራ ቦታዎች ተከታታይ ኮድ ያላቸው ሲሆንና በቸልተኝነት ወይም በስህተት ለሁለቱ ቆጠራ ቦታዎች አንድ ዓይነት ኮድ ተሞልቶ ቢመጣ ኮምፒውተሩ እንደ አንድ ቆጠራ ቦታ ስለሚቆጥራቸው አንዱን ይተወዋል። ይህ በጥናቱ ላይ ከፍተኛ ችግር/ለውጥ ያስከትላል።

3. ዋና ዋና የኤዲቲንግ መመሪያዎች

በትክክል የተሞላ መጠይቅ ከሚኖሩት ባህርያት የሚከተሉት ይገኙበታል።

ሀ. የተመለሱት መልሶች በሙሉ በግልጽና በሚታይ ሁኔታ መሆን አለባቸው።

ለ. ሁሉም መልሶች በመመሪያው መሠረት የተሠሩ መሆን አለባቸው ለምሳሌ በመቶኛ በሚጠየቅበት ቦታ በመቶኛ መሞላት አለበት፤ ዕድሜ በሚጠየቅበት ቦታ በሙሉ ዓመት መሞላት አለበት።

ሐ. በመልሶች መካከል ቅራኔ መኖር የለበትም። ይህም ማለት አንድ ቦታ የተሰጠው መልስ ሌላ ቦታ ከሚሰጠው መልስ ጋር መቃረን የለበትም። በኤዲቲንግ ጊዜ እነኝህና ሌሎችም ባሕርያት መኖራቸውን ማረጋገጥና እርምጃ ሊደረግባቸው በሚችሉ ቦታዎች ብቻ እርማቶችን ማድረግ ያስፈልጋል።

ኤዲተሩ እርማት በሚያደርግበት ጊዜ መረጃ ሰብሳቢውና የመስክ ተቆጣጣሪው ከተጠቀመባቸው ቀለማት በተለየ ቀለም መጠቀም አለበት። ይህም እርምጃ የተደረገባቸውን ቦታዎች ለመለየት ይረዳል። የኤዲተሩ እርማት ከጠቅላላ መረጃው ጋር መስማማት አለበት ምክንያቱም የመረጃው ብቸኛ ምንጭ በመጠይቁ ላይ የተሞላው /የተሰበሰበው/ መረጃ ስለሆነ ነው። በጠቅላላ መረጃው ውስጥ ለአንዳንድ ጥያቄዎች መልስ ሊገኝላቸው ይችላል። ማንኛውንም ኤዲተሩ በዚህ መመሪያ መሠረት ሊያቃልለው ያልቻለውን ጥያቄ ለኤዲቲንግ ተቆጣጣሪው ማቅረብ አለበት። ኤዲተሩ

ከሌሎች መጠይቆች ጋር አመሳክሮ መልስ ላላገኘለት ጥያቄ በምንም ዓይነት መልስ ፈጥሮ መጻፍ /መሙላት የለበትም።

የሚከተሉት የኤዲቲንግ መመሪያዎች ሊጠኑ ይገባቸዋል፡፡

ሀ. ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎችን ማረም፤

የተሰጠውን የእርማት መመሪያ በመከተል በመጠይቁ ላይ ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎችን በሚመለከት አስፈላጊው እርምጃ ይደረጋል፡፡ ሳይሟሉ በቀሩት መረጃዎች ፋንታ የሚሞላው መረጃ የሚገኘው ሌሎች የተሞሉ መረጃዎችን በማገናዘብና በመመርመር ነው፡፡ ሆኖም ሳይሞሉ ለቀሩት መረጃዎች በመጠይቁ ከታዩት መረጃዎች ጋር አመሳክሮ መርምሮ ለማረም የማይቻል ከሆነ ፈጥሮ መሙላት የማይቻል ስለሆነ ሳያርሙ ባዶውን መተው ያስፈልጋል፡፡

ለ. የማይመሳሰሉና ሊሆኑ የማይችሉ መልሶችን ማረም፤

የማይመሳሰሉና ሊሆኑ የማይችሉ መልሶችን በእርማት ጊዜ ማስወገድ ያስፈልጋል፡፡ ሊሆኑ የማይችሉ መልሶች በመመሪያው ከተሰጠው ውጪ የተመለሱ መልሶች ሲሆኑ ለምሳሌ በመመሪያው መሠረት የግብርናው ዓይነት ለሚለው «1» ሰብል፣ «2» ከብት፣ «3» ሁለቱም የሚል ቢሆን ከላይ በተጠቀሰው ቦታ «4» ወይም «5» ብሎ ቢያስገባ ሊሆን የማይቻል ስለሆነ መታረም አለበት፡፡

ሐ. የሚቃረኑ መልሶችን ስለማረም፤

የሚቃረኑ መልሶችን ማረም ተገቢ ነው፡፡ የሚቃረኑ መልሶች የሚገኙት ሁለት ወይም ከዚያ የበለጡ ሊዛመዱ የሚችሉ መልሶች ሳይዛመዱ ሲቀሩ ነው፡፡ ለምሳሌ በቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/3ሀ ላይ «የማዳበሪያ አጠቃቀም» በሚለው ቦታ አልተጠቀሙም የሚል ኮድ«2» ተሞልቶ እልፍ ብሎ ደግሞ የተጠቀሙት የማዳበሪያ ዓይነት ተሞልቶ ቢገኝ ሁለቱ መዛመድ የሚገባቸው መልሶች ስላልተዛመዱ የተጠቀሙት የማዳበሪያ ዓይነት ከሚለው መልስ ጋር በማገናዘብ ማስተካከል ያስፈልገዋል፡፡

መ. አንዳንድ መልሶች የማይነበቡ ወይም የማይታዩ ከሆኑ ኤዲት የተደረገው ቁጥር መጀመሪያ ተጽፎ ከመጣው ቁጥር በስተራስጌ በኩል በግልጽ መጻፍ አለበት፡፡

ሠ. አንድ መጠይቅ ያልተሟላ ከሆነ ይህም ማለት አንድ ወይም ሁለት ክፍሎች ያልተሟሉ ከሆነ ለኤዲቲንግ ተቆጣጣሪው ማቅረብ ያስፈልጋል፡፡

በአጠቃላይ የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራን በሚገባ ለማከናወን ኤዲተሩ ስለመጠይቁ /ቅጾች/ ጠለቅ ያለ ግንዛቤ እንዲኖረው ያሻል፡፡ ምክንያቱም የትኛው መልስ ከየትኛው መልስ ጋር መገናዘብ እንዳለበት መረዳት ስለሚያስፈልግ ነው፡፡

ኤዲት በሚደረግበት ጊዜ በዚያው መጠይቅ ላይ መልሱ ሊገኝ የማይችል ጥያቄ ወይም ሊታረም የሚገባው ጉዳይ ሲያጋጥም የትኛውን መጠይቅ ማየት እንደሚያስፈልግ በቅድሚያ ማወቅ ያስፈልጋል።

ይህ ተግባር ሲከናወን የአስተራረሙ ዘዴ በመመሪያው መግለጫ ያልተሰጠበት ሁኔታ ከገጠመ የኤዲቲንግ ተቆጣጣሪን ማማከር አስፈላጊ ነው።

4. የኤዲቲንግ ተቆጣጣሪዎች መመሪያ፤

በየጊዜው ኤዲተርስ ሊፈቱት የማይችሉት ችግር ሲያጋጥማቸው ተቆጣጣሪያቸውን ማማከር ይኖርባቸዋል። ብዙውን ጊዜ ተቆጣጣሪዎች ከኤዲተርስ የሚቀርቡላቸው ጥያቄዎች በሚቃረኑና ሳይሞሉ በቀሩ ቦታዎች ላይ ነው። እንደዚህ ዓይነት ችግሮችን ተቆጣጣሪው እንዴት መፍታት እንደሚችል ከዚህ በታች አጠቃላይ የሆነ መመሪያ ተሰጥቷል።

ሀ. ችግሩ እንዴት እንደሚፈታ ፍንጭ ለማግኘት ከችግሩ ጋር ግንኙነት ያላቸውን መጠይቆች ቅጾችና አስተያየቶች መመርመር።

ለ. በቅጹ ውስጥ የሚቃረኑ መረጃዎች በሚያጋጥሙ ጊዜ፡-

- የመልሶችን አስፈላጊነት በማየት የሚቻል ከሆነ ብዙም አስፈላጊ ያልሆኑትን መልሶች በመቀየር ወይም
- አስተማማኝነት የሌለውን መረጃ በመለወጥ መረጃውን ለማገናከብ መሞከር ያስፈልጋል።

ሐ. ምንም እንኳን የተስተካከለው መልስ አስተማማኝ ባይመስልም ከሚያስፈልገው በላይ መረጃውን መቀየር አያስፈልግም።

መ. በትክክል እንገምታለን ብለን እርግጠኛ ካልሆንን ሳይሞሉ የተተው መልሶችን ከተሰጡ መልሶች በመነሣት ለመገመት መሞከር አያስፈልግም።

ሠ. የኤዲቲንግን ሂደት በሚመለከት የሚሰጡ እርምጃዎች/መፍትሔዎች/ አንድ ዓይነት መሆን አለባቸው። ወደፊት ለሚሠሩ ሥራዎች ስለሚጠቅሙ የተወሰዱትን እርምጃዎች መመዝገብ ያሻል።

5. መልስ ያልተሰጠባቸውን መረጃዎች በሚመለከት፤

ሀ በቅጹ ያለው አስፈላጊ መረጃ ሳይሰበሰብ ከቀረና በሌሎች መረጃዎች ላይ በመመርኮዝ ይህንን መረጃ ለመገመት ካልተቻለ መረጃውን በኤዲቲንግ ጊዜ ተቆጣጣሪው መሠረዝ ይኖርበታል።

ለ. የቅጹ አብዛኛው ክፍል የሚቃረን ከሆነና ችግሩንም መፍታት ካልተቻለ ይህንን መረጃ ተቆጣጣሪው በመሠረዝ /በመቃረን የተሞላ/ የሚል ማስታወሻ በላዩ ላይ መጻፍ ይኖርበታል።

ሐ. የመጠይቁ አብዛኛው ክፍል ያልተሟላ ከሆነ ተቆጣጣሪው ኃላፊውን በማማከር መረጃውን መቀበል ወይም አለመቀበል እንዳለበት ውሳኔ ይወስዳል። በአጠቃላይ በኤዲቲንግ ጊዜ የሚያጋጥሙ ችግሮችን ለማቃለል ይረዳ ዘንድ ዝርዝር የሚረግፍ የመረጃዎች በሚጠቅሱት ክፍሎች ተሰጥተዋል።

6. ቅጽ ግ.ና.ጥ. 96/0 የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች መመዝገቢያ ቅጽ

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ገበሬ ማህበር ስምና የቆጠራ ቦታ ቁጥር በተሰጡት ዓምዶች ውስጥ መሞላታቸውን ማረጋገጥ እንዲሁም ለኮድ መስጫ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች የኮድ ቡክ በመጠቀም ትክክለኛውን ኮድ መስጠት።

ክፍል 2 የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝርና የምርጫ ቅደም ተከተል

ዓምድ 1 በዚህ ዓምድ ለእያንዳንዱ ቤተሰብ የቤተሰብ ተከታታይ ቁጥር ከ001 በመጀመር 002፣ 003፣ ወዘተ በማለት መሞላቱንና የተዘለለና የተደጋገመ አለመኖሩን ማረጋገጥ።

ዓምድ 2 በዚህ ዓምድ የቤተሰብ ኃላፊ ስም ከነአያት በትክክል መፃፉን ማረጋገጥ።

ዓምድ 3 በዚህ ዓምድ በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና ባለይዞታ አለ ከተባለ ኮድ «1» የለም ከተባለ ኮድ«2» መሞላቱንና በፊደልና በአጋዝ የተፃፉት መልሶች መጣጣማቸውን ማረጋገጥ።

ዓምድ 4 በዚህ ዓምድ በዓምድ 3 ኮድ «1» ለተሞላላቸው ቤተሰቦች ብቻ የባለይዞታዎች ተራ ቁጥር በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 5 በዚህ ዓምድ በዓምድ 4 በተሰጠው የባለይዞታዎች ተራ ቁጥር አንፃር የባለይዞታው ስም በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 6 በዚህ ዓምድ የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ተከታታይ ቁጥር ከ001 በመጀመር 002፣ 003፣ ወዘተ በማለት መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 7 በዚህ ዓምድ በዓምድ 6 በተመረጡት (በተከበቡት) ቤተሰቦች ትይዩ እንደአመራርጥ ቅደም ተከተላቸው ከ01 በመጀመር እስከ 30 ተራ ቁጥር መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ማስታወሻ፦ ከሠንጠረዡ ውጭ ባለው ቦታ ጠቅላላ የግብርና ቤተሰቦች ብዛት፣ ራንደም ኢንተርቫልና ራንደም ስታርት መሞላታቸውን ማረጋገጥ፡፡

7. ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 የተመረጡ ቤተሰቦችና ባለይዞታዎች ዝርዝር

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ገበሬ ማህበር ስምና የቆጠራ ቦታ ቁጥር በተሰጡት ዓምዶች ውስጥ መሞላታቸውን ማረጋገጥ እንዲሁም ለኮድ መስጫ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች የኮድ ቡክ በመጠቀም ትክክለኛውን ኮድ መስጠት፡፡

ክፍል 2 የተመረጡ ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝር

ዓምድ 1 በዚህ ዓምድ ለተመረጡ ቤተሰቦች የቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ 96/7/0 ክፍል 2 ዓምድ 1 በትክክል መወራረሱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 2 በዚህ ዓምድ ለተመረጡ ቤተሰቦች የቤተሰቡ ኃላፊ ስም ከነአያት ከቅጽ 96/7/0 ክፍል 2 ዓምድ 2 በትክክል መወራረሱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 3 በዚህ ዓምድ በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች የተሰጠውን ተራ ቁጥር ከቅጽ 96/7/0 ክፍል 2 ዓምድ 5 በትክክል መወራረሱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 4 በዚህ ዓምድ በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኝ የእያንዳንዱ ባለይዞታ ስም ከቅጽ 96/7/0 ክፍል 2 ዓምድ 6 በትክክል መወራረሱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 5 በዚህ ዓምድ በዓምድ 4 ስሙ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት ብቻ ከሆነ ኮድ «2» በሁለቱም /ሰብል ማምረትና ከብት ማርባት/ ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ በፊደልና በአጋዝ የተሰጡት መልሶች መጣጣማቸውን ማየት፡፡

ዓምድ 6 በዚህ ዓምድ ለተመረጡ ቤተሰቦች የአመራረጥ ቅደም ተከተል ከቅጽ 96/7/0 ክፍል 2 ዓምድ 8 በትክክል መወራረስን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 7 በዚህ ዓምድ መረጃ ሰብሳቢው ያሰፈራቸው አስተያየቶች ካሉ ማንበብና አስተያየቶቹ ለኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራ የሚሰጡት ጠቀሜታ ካለ ይህንኑ በሥራ ላይ ማዋል ወይም ለኤዲቲንግ ሥራ ተቆጣጣሪ ማሳወቅ ተገቢ ነው፡፡

8. ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት በመኸር ወቅት አሞላል (1997 ዓ.ም.) ገጠር

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ገበሬ ማህበር ስምና ኮድ እንዲሁም የቆጠራ ቦታ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 1 ከዓምድ 1-5 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥና ለኮድ(የተሞላ መሆኑን ማረጋገጥ) ፡፡

ዓምድ 6 የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ፣ ካልተሞላ ከዚሁ ቅጽ ጋር አገናዝቦ መመላት፡፡

ዓምድ 7 ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ « 1 » ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » መሞላቱን ማረጋገጥ ፡፡

ዓምድ 8 የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/1 ክፍል 2 አምድ 3 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላ ከዚሁ ቅጽ ጋር አገናዝቦ መመላት፡፡

ዓምድ 9 የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 አምድ 4 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 10-11 የባለይዞታው እድሜ እና ፆታ በትክክል መሞላታቸውን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 12 የባለይዞታው የትምህርት ሁኔታ የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 13 የባለይዞታው የቤተሰብ አባላት ብዛት በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 14 ባለይዞታው የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 5 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ክፍል 2 ፡ - በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ-ሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት

ዓምድ 1 በዚህ ዓምድ ተራ ቁጥር ተሰጥቷል፡፡

ዓምድ 2 በዚህ ዓምድ ለባለይዞታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች ተዘርዝረዋል፡፡

ዓምድ 3 የፓርስል፣ ማሳ ቁጥሮችና የሰብል ስሞች በአምዱ ሥር መሞላታቸውን ማረጋገጥና ለሰብሎቹ ትክክለኛ ኮዶቸውን መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላ ትክክለኛ ኮዶቸውን ከሰብል ኮድ ዝርዝር በመውሰድ መሙላት፡፡

ተራ ቁጥር 01 በዓምድ 3 የተሞሉት ጊዜያዊ ሰብሎች የሚገኙበት እያንዳንዱ ማሳ የይዞታው ዓይነት የግል ከሆነ ኮድ «1» ኪራይ/ኮንትራት ከሆነ ኮድ «2» ሌላ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 02 በዓምድ 3 የተሞሉት ጊዜያዊ ሰብሎች የያዙት እያንዳንዱ ማሳ በኤክቴንሽን መርሃ-ግብር መታቀፍ አለመታቀፉ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» አልታቀፈም ከሆነ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 03 በዓምድ 3 የተሞሉት ጊዜያዊ ሰብሎች የያዙት እያንዳንዱ ማሳ መስኖ ማግኘቱ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ«1» የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 04 በዓምድ 3 የተሞሉት ጊዜያዊ ሰብሎች የያዙት እያንዳንዱ ማሳ ላይ የዋለ የዘር ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ምርጥ ዘር ያልሆነ ከሆነ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 05 በዓምድ 3 ለተመዘገቡት የብርዕ፣ የአገዳ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ የዋለው የዘር ዓይነት ምርጥ ዘር ያልሆነ ከሆነ ወይም በጥያቄ ተራ ቁጥር 04 ኮድ «2» ከተሞላ መጠኑ በተሰጠው ቦታ በኪሎና ግራም መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 06 በዓምድ 3 ለተመዘገቡት የብርዕ፣ የአገዳ፣ የጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ የዋለው የዘር ዓይነት ምርጥ ዘር ሆኖ በጥያቄ ተራ ቁጥር 04 ኮድ «1» ከተሞላ መጠኑ በተሰጠው ቦታ በኪሎና ግራም መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 07 በዓምድ 3 ለተመዘገቡት የብርዕ፣ የአገዳ፣ የጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ የዋለው የዘር ዓይነት ምርጥ ዘር ሆኖ በጥያቄ ተራ ቁጥር 04 ኮድ «1» ከተሞላ ዋጋው በብርና በሣንቲም መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 08 በዓምድ 3 በተሞላው እያንዳንዱ ጊዜያዊ ሰብል ላይ የሰብል ብልሽት መድረሱ ተጠይቆ ብልሽት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 09 በዓምድ 3 በተሞሉት ጊዜያዊ ሰብሎች ላይ ብልሽት ደርሶ ከሆነና በጥያቄ ተራ ቁጥር 08 ኮድ «1» ከተሞላ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት መፃፉን ማረጋገጥና ለብልሽት አይነቱም ትክክለኛ ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላም ትክክለኛውን ኮድ መሞላት፡፡

ተራ ቁጥር 10 የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ የብልሽት መጠን በመቶኛ መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 11 በዓምድ 3 የተሞላውን እያንዳንዱን ጊዜያዊ ሰብል አስመልክቶ ብልሽትን ለመከላከል/ለጥንቃቄ የተወሰደ እርምጃ መኖሩ ተጠይቆ ካለ ኮድ «1» ከሌለ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 12 በተራ ቁጥር 11 የተወሰደ እርምጃ አለ ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ የተወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ኮድ ካልተሞላ ከኤዲቲንግ ተቆጣጣሪው ጋር በመነጋገር መፍትሔ መፈለግ፡፡

ተራ ቁጥር 13 በጥያቄ ተራ ቁጥር 12 የተወሰደው እርምጃ ኬሚካል ከሆነና ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ የኬሚካሉ ዓይነት ከተዘረዘሩት 7 አማራጮች ውስጥ ተመርጦ ኮዱ የተሞላ መሆኑን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 14 በዓምድ 3 ተመዘገቡትን እያንዳንዱን ሰብል ለማምረት የተፈጥሮ/የኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ ኮድ «1» ካልተጠቀሙ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 15 በተራ ቁጥር 14 በእያንዳንዱ ማሳሳት ላይ ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ከተሞላ ባለይዞታው የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 16 በተራ ቁጥር 15 ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «2» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ፤

16.1 ዩርያ ከሆነ ኮድ «1» ዳፕ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

16.2 የኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ መጠኑ በኪሎና ግራም መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 17 በተራ ቁጥር 15 የተፈጥሮ ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የተፈጥሮ ማዳበሪያ ዓይነቱ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1» የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ኦርጋ ከሆነ ኮድ «3» የከብቶች ፍግና የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «4» የከብቶች ፍግና ኦርጋ ከሆነ ኮድ « 5 » የተለያዩ ብስባሽና ኦርጋ ከሆነ «6» ሁሉንም ከሆነ ኮድ «7» ሌሎች ከሆነ ኮድ 8 መሞላቱን ማረጋገጥ (ኮድ « 8 » ከተሞላ በባዶ ቦታው ዓይነቱ መገለጹን ማረጋገጥ)፡፡

ዓምድ 4 በዓምድ 3 የተመዘገበው እያንዳንዱ በጊዜያዊ ሰብል የተያዘ ማሳ ልኪ የተደረገበት ቀንና ወር መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 5 በዓምድ 3 የተመዘገበው የእያንዳንዱ ማሳ ስፋት በስኩዩር ሜትር መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 5 የማሳው ስፋት በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው Closure error መጠን በተሰጠው ቦታ መሞላቱንና ይህም ቁጥር ከ5 ያነሰ መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 4 እና 5 በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የማሳው የጎን ርዝመትና ቤሪንግ በዓምድ 4 እና 5 በተዘጋጀው ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

- አጨዳ ለሚመለከታቸው ጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ፡- በተሰጠው ክፍት ቦታ የተመረጠው የማዕዘን ቁጥር፣ የአጭሩ ጎን ርዝመት እንዲሁም ከራንደም የተገኘ፣ የአጭሩ ጎን ቤሪንግ ፣የረጅሙ ጎን ርዝመትና ከራንደም የተገኘ መሞላታቸውን ማረጋገጥ፡፡
- የማሳ ልኪ ላልተካሄደላቸው ማሳዎች፡- ልኪ ላልተካሄደባቸው ማሳዎች ያልተለካበት ምክንያት በተሰጠው ቦታ መገለጹን ማረጋገጥ፡፡

ማስታወሻ:-

I በጥናቱ የሚሸፈኑ ሰብሎችና ሌላ የመሬት አጠቃቀም ኮዶቻቸው ዝርዝር (ጊዜያዊ ሰብሎች)

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሀ. የብርዕና አገዳ ሰብሎች	
ጤፍ	07
ገብስ/ገራሚ/ዋሰራ	01
ስንደ/ዱራኛ/ማሾ	08
በቆሎ	02
ማሽላ/ዘንጋዳ/	06
ዳጉሣ	03
አጃ	04
ሩዝ	05
ሌሎች...ይገለጹ	123
ለ. ጥራጥሬ	
ባቄላ	13
አተር	15
አኩሪ አተር	18
ሽንብራ	11
ምስር	14
ጓያ	16
ቦሎቁ/አደንጌ	12
ግብጦ	17
አብሽ	36
ሌሎች...ይገለጹ	123
ሐ. የቅባት እህሎች	
ኑግ	25
ሠሊጥ	27
ሱፍ	28
ተልባ	23
ጎመን ዘር	26
ለውዝ	24
ሌሎች...ይገለጹ	123
መ. አትክልት	
የአበሻ ጎመን	56
ጥቅል ጎመን	52
ሠላጣ	57
ቆስጣ	69
በርበሬ	38
ቃሪያ	59
ቲማቲም	63
አበባ ጎመን	54
ፎሶፊያ/ፋጆሊ/	70
ዱባ	61
ሌሎች...ይገለጹ	123

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሠ. ሥራሥር	
ቀይ ሽንኩርት	58
ነጭ ሽንኩርት	55
ካሮት	53
ቀይ ሥር	51
ድንች	60
ስኳርድንች	62
ጎደሬ	64
ሌሎች...ይገለጹ	123
ረ. ቅመማ ቅመም	
ጥቁር አዝመድ	31
ነጭ አዝመድ	40
ዝንጅብል	37
ዕርድ	39
ኮረሪማ	33
ድንብላል	79
ሌሎች...ይገለጹ	121
ሰ. ካሽ ክሮፕ	
ጥጥ	73
ትምባሆ	78
ሌሎች...ይገለጹ	123

ቋሚ ሰብሎች

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሀ. ፍራፍሬ እና ካሽ ክሮፕ	
ቡና	72
ጫት	71
ጌሾ	75
ሸንኮራ-አገዳ	76
ብርቱካን	47
መዝ	42
ሎሚ	44
ፓፓያ	48
ማንጎ	46
ዘይቱን	65
አቮካዶ	84
አናናስ	49
ኮክ	66
እንሰት	74
መንደሪን	45
ትርንጎ	50
ወይን	43
ከርቡሽ/ሀብሀብ/	83
እንጆሪ	113
ሌሎች...ይገለጹ	124
ለ. ቅመማ ቅመም	
ቁንዶ በርበሬ	32
ቀረፋ	35
ጥምዝ ቅመም	116
ጤናዳም	81
እንስላል	20
ሌሎች...ይገለጹ	122

ማስታወሻ:-

የሰብል ኮዶችን በተመለከተ በየሰብል ምድብ ዓይነቱ ሌሎች ተብሎ ኮድ 121 ፣ 122 ፣ 123 እና 124 የተሰጣቸውን ኮዶችን በመሠረዝ ለሰብሎቹ ተገቢውን ኮድ ከኮድ ቡክ በመውሰድ መመላት ያስፈልጋል፡፡

<u>የመሬት አጠቃቀም ዓይነት /ስም</u>	<u>ኮድ</u>
እዳሪ መሬት	86
በደን የተያዘ	89
የግጦሽ መሬት	85
ሌሎች	99

II ለሰብል ብልሽት ምክንያቶች እና ኮዶች ዝርዝር

ተ.ቁ	የብልሽት ምክንያት	ኮድ
1	ፀረ-አዝርዕት በሽታዎች.	01
2	ውርጭ.	02
3	ጎርፍ	03
4	አንበጣ.	04
5	ፀረ- አዝርዕት ተባዮች.	05
6	የዝናብ እጥረት	06
7	የዝናብ ብዛት.	07
8	የዱር አራዊት	08
9	ወፍ	09
10	በረዶ	10
11	አረም.	11
12	የዘር ዕጥረት.	12
13	የእርሻ መሬት ለምነት መቀነስ.	13
14	በአካባቢው የፀጥታ ሁኔታ አለመረጋጋት.	14
15	ሌሎች ምክንያቶች ናቸው፡፡.	15

9. ቅጽ.ግ.ና.ጥ 97/3ለ በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት- (1997 ዓ.ም)

ክፍል 1- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ገ/ማህበር ስምና የቆጠራ ቦታ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 1 ዓምድ 1-5 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥና ለኮድ መመያ በተዘጋጁት ክፍት ቦታዎች ትክክለኛ ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ ካልተሞላም ኮድ በክ በመጠቀም ትክክለኛውን ኮድ መሙላት፡፡

ዓምድ 6 የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 7 ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 8 የባለይዘታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 አምድ «3 » ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 9 የባለይዘታው ስም ከቅጽ 97/1 ክፍል 2 አምድ « 4 » ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 10-11 :- ባለይዘታው ዕድሜና ጾታ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ12 የባለይዘታው የትምህርት ሁኔታ የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ13 የባለይዘታው የቤተሰብ አባላት ብዛት በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 14 ለግብርናው ዓይነት የተሞላው ኮድ «1»፣ ወይም ኮድ «2» ወይም ኮድ «3» ትክክል መሆኑን ማገናዘብ፡፡

ክፍል 2 - በቋሚ ሰብል የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር ሁኔታ እና የስፋት ልኪ ውጤት

ዓምድ 1 ከ01 በመጀመር ተራ ቁጥር ተሰጥቷል፡፡

ዓምድ 2 በዚህ ዓምድ ለባለይዘታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች ተዘርዝረዋል፡፡

ዓምድ 3 የፓርስልና ማሳ ቁጥሮች እንዲሁም የቋሚ ሰብል ስሞች በአምዱ ሥር በትክክል መሞላታቸውን ማረጋገጥና ለሰብሎች ትክክለኛ ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላም ትክክለኛ ኮዶቻቸውን በዚህ መመሪያ በገጽ ---- ከተዘረዘሩት ወስዶ መሙላት ያስፈልጋል ፡፡

ተራ ቁጥር 01 በዓምድ 3 በዚህ መመሪያ በገጽ----ከተዘረዘሩት ወስዶ የተሞሉት ቋሚ ሰብሎች የያዙት እያንዳንዱ ማሳ የይዘታው ዓይነት የግል ከሆነ ኮድ «1» ኪራይ/ኮንትራት ከሆነ ኮድ «2» ሌላ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 02 በዓምድ 3 የተሞሉት ቋሚ ሰብሎች የያዙት እያንዳንዱ ማሳ በኤክስቲንሽን መርሃ ግብር የታቀፈ ከሆነ ኮድ «1» ያልታቀፈ ከሆነ ኮድ «2» መሞላትን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 03 በዓምድ 3 የተሞላው እያንዳንዱ ቋሚ ሰብል ማሳ የያዘው የቋሚ ሰብል እግር ብዛት መሞላቱን መረጋገጥ፤ (ይህ ጥያቄ ቡና፣ ጫት፣ አናናስና ሽንኩራ አገዳን አይጨምርም)

ተራ ቁጥር 04 ፍሬ/ምርት ለመስጠት የደረሱ የቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥና ብዛቱ በተራ ቁጥር 03 ከተመዘገበው መብለጥ እንደሌለበት ማረጋገጥ፡፡ /ሊያንስ ግን ይችላል/

ተራ ቁጥር 05 በዓምድ 3 በተመዘገበው እያንዳንዱ ማሳ ላይ የመስኖ ዘዴ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» የመስኖ ዘዴ ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 06 በዓምድ 3 ለተሞሉት ቋሚ ሰብሎች የዋለው የዘር/የችግኝ ዓይነት ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ምርጥ ዘር ካልሆነ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 07 በዓምድ 3 የተመዘገበውን እያንዳንዱን የቋሚ ሰብል ማሳ አስመልክቶ የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 08 በዓምድ 3 የተመዘገበውን እያንዳንዱን የቋሚ ሰብል ማሳ አስመልክቶ ብልሽት ደርሶ በተራ ቁጥር 07 ኮድ «1» ከተሞላ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት መገለፁንና ለምክንያቱም ትክክለኛው ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላም በዚህ መመሪያ በገጽ---- ካለው ዝርዝር ወስዶ መሙላት፡፡

ተራ ቁጥር 09 የሰብል ብልሽት ደርሶ በጥያቄ ተራ ቁጥር 07 ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ የብልሽት መጠን በመቶኛ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 10 በዓምድ 3 የተሞላውን እያንዳንዱን ቋሚ ሰብል አስመልክቶ ብልሽቱን ለመከላከል / ለጥንቃቄ የተወሰደ እርምጃ ካለ ኮድ «1» ከሌለ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 11 በተራ ቁጥር 10 የተወሰደ እርምጃ አለ ተብሎ ኮድ «1» ለተሞላላቸው ቋሚ ሰብሎች የተወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 12 በተራ ቁጥር 11 የተወሰደው እርምጃ ኬሚካል ከሆነና ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የኬሚካል ዓይነት ከተዘረዘሩት 7 አማራጮች ውስጥ ተመርጦ ኮዱ የተሞላ መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 13 በዓምድ 3 የተሞሉትን እያንዳንዱን ቋሚ ሰብል አስመልክቶ የተፈጥሮ/ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ካልተጠቀሙ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 14 በተራ ቁጥር 13 በእያንዳንዱ ማሳሳት ላይ ማዳበሪያ ከተጠቀመና ኮድ «1» ከተሞላ ባለይዞታው የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» መሞላቱን ማገናዘብ ያስፈልጋል፡፡

ተራ ቁጥር 15 በተራ ቁጥር 14 ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «2» ወይም «3» ከተሞላ፤

15.1 ዓይነቱ ዩሪያ ከሆነ ኮድ «1» ዳኝ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

15.2 የኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ መጠኑ በኢሎና በግራም መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 16፡- በጥያቄ ተራ ቁጥር 14 ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ ማለትም ባለይዞታው የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ከገለጸ የተጠቀመው የተፈጥሮ ማዳበሪያ የክብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1» የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» አርጋ ከሆነ ኮድ « 3 » የክብቶች ፍግና የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ « 4» የክብቶች ፍግና አርጋ ከሆነ ኮድ «5» የተለያዩ ብስባሽና አርጋ ከሆነ ኮድ «6» ሁሉም ከሆነ ኮድ «7» ሌሎች ከሆነ ኮድ « 8» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ (ኮድ « 8 » ከተሞላ በባዶ ቦታው ስሙ መገለጹን ማረጋገጥ)፡፡

ዓምድ 4 :- በአምድ 3 የተመዘገበው እያንዳንዱ በቋሚ ሰብል የተያዘ ማሣ ልኪ የተደረገበት ቀንና ወር መሞላቱን ማረጋገጥ ::

ዓምድ 5 :- በአምድ 3 የተመዘገበው የእያንዳንዱ ማሣ ሰፋት በስኩዩር ሜትር መሞላቱን ማረጋገጥ::

ዓምድ 5 :- የማሣው ሰፋት በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው Closure error መጠን በተሰጠው ቦታ መሞላቱንና ይህም ቁጥር ከ5 ያነሰ መሆኑን ማረጋገጥ::

ዓምድ 4 እና 5 :- በዓምድ 3 የተመዘገበው እያንዳንዱ በቋሚ ሰብል የተያዘ ማሣ በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የማሣው የጎን ርዝመትና ቤሪንግ በአምድ 4 እና 5 በተዘጋጀው ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ:: ካልተሞላ በመጠይቁ ግርጌ ያልተለከበት ምክንያት መገለጹን ማረጋገጥ::

10. ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሐ በድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር **ሁኔታና የሰፋት ልኪ ውጤት በመኸር ወቅት (1997 ዓ.ም.)**

ክፍል 1- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ገ/ማህበር ስምና የቆጠራ ቦታ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 1 ከዓምድ 1-5 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥና ለኮድ መመያ በተዘጋጀው ክፍት ቦታ ትክክለኛው ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ ካልተሞላም ኮድ ቡክ በመጠቀም ትክክለኛውን ኮድ መመላት::

ዓምድ 6 የተመረጠው የቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ::

ዓምድ 7 ለጥናቱ የተመረጠው የቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 መሞላቱን ማረጋገጥ::

ዓምድ 8 የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 አምድ 3 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ::

ዓምድ 9 የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 አምድ 4 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ::

ዓምድ 10-11:- የባለይዞታው ዕድሜ እና ጾታ በትክክል መሞላታቸውን ማረጋገጥ::

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ዓምድ 13- የባለይዘታው የቤተሰብ አባላት ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ዓምድ 14- የግብርናው ዓይነት ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥና ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 5 ከተሞላው ጋር ማገናከብ፡፡

ክፍል 2 - በድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት

ዓምድ 1 ከ01 በመጀመር ተራ ቁጥር ተሰጥቷል፡፡

ዓምድ 2 በዚህ ዓምድ ለባለይዘታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች ተዘርዝረዋል፡፡

ዓምድ 3 የፓርስልና ማሳ ቁጥሮች እንዲሁም የድብልቅ ሰብሎች ስም በአምዱ ሥር መሞላታቸውንና በተናጠል መዘርዘራቸውንና የእያንዳንዱ ሰብል ትክክለኛ ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላም በዚህ መመሪያ በገጽ----ከተዘረዘረው ወስዶ መሙላት፡፡

ተራ ቁጥር 01 በዓምድ 3 የተሞላው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብሎች የተያዘው ማሳ የይዘታ ዓይነት የግል ከሆነ ኮድ «1» ኪራይ/ኮንትራት ከሆነ ኮድ «2» ሌላ ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 02 በዓምድ 3 የተሞላው ድብልቅ ሰብሎችን የያዘው ማሳ በኢክስቴንሽን መርሀ ግብር ታቅፎ ከሆነ ኮድ «1» ያልታቀፈ ከሆነ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 03 ባለይዘታው እያንዳንዱን ድብልቅ ሰብል የያዘውን ማሳ አስመልክቶ የመስኖ ዘዴ ተጠቅሞ ከሆነ «1» ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 04 ድብልቅ ሰብሎች በያዘው መሣ ላይ የሚገኘው እያንዳንዱ የሰብል ዓይነት የያዘው የመሬት ስፋት በመቶኛ መሞላቱንና ለአንድ ማሳ ድምሩ 100 መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 05 በዓምድ 3 ጀምሮ የተሞሉትን ድብልቅ ሰብሎች በያዘው ማሳ ውስጥ ያሉ የእያንዳንዱ የቋሚ ሰብል እግር ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ፤(ቡና፣ ጫት፣ አናናስና ሽንኩራ አገዳን አይጨምርም) ፡፡

ተራ ቁጥር 06 ፍሬ/ምርት ለመስጠት የደረሱ የቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥና መጠኑ በተራ ቁጥር 05 ከተሞላው መጠን መብለጥ እንደሌለበት ሊያንስ እንደሚችል ግን ማረጋገጥ፤ (ቡና፣ ጫት፣ አናናስና ሸንኮራ አገዳን አይጨምርም)፡፡

ተራ ቁጥር 07 በዓምድ 3 የተሞላው እያንዳንዱ ሰብል የዘር/የችግኝ ዓይነት ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 08 በድብልቁ ውስጥ ለሚገኙ ብርዕ፣ አገዳ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ በተራ ቁጥር 07 ባለይዘታው ምርጥ ዘር ያልሆነ ተጠቅሞ ኮድ « 2 » ከተሞላ መጠኑ በኪሎና ግራም መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 09 በድብልቅ ማሳው ለሚገኙ ለብርዕ፣ አገዳ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ምርጥ ዘር ከተጠቀመና በጥያቄ ቁጥር 07 ኮድ «1» ከተሞላ መጠኑ በኪሎና በግራም መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 10 የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋው በብርና ሣንቲም መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 11 በዓምድ 3 የተሞሉትን በድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ የሰብል መበላሸት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ያልደረሰ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 12 በተራ ቁጥር 11 ብልሽት ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ አንድ ዋና የብልሽት ምክንያት መሞላቱንና ለምክንያቱም ትክክለኛው ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላም በዚህ መመሪያው በገጽ----በመውሰድ መሙላት፡፡

ተራ ቁጥር 13 ብልሽት ደርሶ በተራ ቁጥር 11 ኮድ « 1 » ከተሞላ የብልሽቱ መጠን በመቶኛ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 14 በዓምድ 3 ለተሞሉት ድብልቅ ሰብሎች እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ ብልሽቱን ለመከላከል/ ለጥንቁቁ የተወሰደ እርምጃ ካለ ኮድ «1» ከሌለ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 15 በተራ ቁጥር 14 የተወሰደ እርምጃ አለ ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ የተወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 16 በተራ ቁጥር 15 የተወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነና ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የኬሚካል ዓይነት ከተዘረዘሩት 7 አመራጮች ውስጥ ተመርጦ ኮዱ የተሞላለት መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 17 ባለይዘታው በድብልቅ ሰብል በተያዙ ማሳዎቹ ላይ የተፈጥሮ/ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ካልተጠቀመ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 18 ባለይዘታው ማዳበሪያ ተጠቅሚያለሁ ብሎ ኮድ «1» በተራ ቁጥር 17 ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱንም ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 19 በተራ ቁጥር 18 ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ፤

19.1 ዓይነቱ ዩርያ ከሆነ ኮድ «1» ዳኘ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ፤

19.2 የኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀመ መጠኑ በኢሎና በግራም መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 20 በተራ ቁጥር 18 የተፈጥሮ ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የተፈጥሮ ማዳበሪያ የክብት ፍግ ከሆነ ኮድ «1» የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» አርጋ ከሆነ ኮድ «3» የክብቶች ፍግና የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ « 4 » የክብቶች ፍግና አርጋ ከሆነ ኮድ « 5 » የተለያዩ ብስባሽና አርጋ ከሆነ ኮድ «6» ሁሉም ከሆነ ኮድ «7» ሌሎች ከሆነ ኮድ «8» መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ (ኮድ « 8» ከተሞላ በባዶ ቦታው ስሙ መገለጹን ማረጋገጥ)፡፡

ዓምድ 4 :- በአምድ 3 የተመዘገበው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣ ልኪ የተደረገበት ቀንና ወር መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 5 :- በዓምድ 3 የተመዘገበው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣ ስፋት በስኩዩር ሜትር መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 5 :- የማሣው ስፋት በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው Clousre error መጠን በተሰጠው ቦታ መሞላቱንና ይህም ቁጥር ከ5 ያነሱ መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 4 እና 5:- በአምድ 3 የተመዘገበው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣ በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የማሣው የጎን ርዝመትና ቤሪንግ በአምድ 4 እና 5 በተሰጠው ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ ፡፡ ካልተሞላ በመጠይቁ ግርጌ በተሰጠው ቦታ ያልተለካበት ምክንያት መገለጹን ማረጋገጥ፡፡

* አጨዳ ለማመልከታቸው ጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ፡- የተመረጠው ማዕዘን ቁጥር ፣የአጭሩ ጎን ርዝመት እንዲሁም ከራንደም የተገኘ ፣የአጭሩ ጎን ቤሪንግ ፣የረጅሙ ጎን ርዝመት እንዲሁም ከራንደም የተገኘ በተሰጠው ባዶ ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ።

11. ቅጽ ግ.ና.ጥ 96/3ሙ- ሌላ የመሬት አጠቃቀም (በማንኛውም ሰብል ያልተያዘ) ስፋት ልኪ ውጤት በመኸር ወቅት (1997 ዓ.ም)

ክፍል 1- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ክልል ፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ገ/ማህበር ስምና የቆጠራ ቦታ ቁጥር መሞላቱን ማረጋገጥና በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ትክክለኛው ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ ካልተሞላም ኮድ ቡክ በመጠቀም ትክክለኛውን ኮድ መሙላት።

ዓምድ 6 የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር መሞላቱን ማረጋገጥ እና ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ጋር በማገናኘብ ካልተሞላም መሙላት ያስፈልጋል።

ዓምድ 7 ፡- ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 8 የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 96/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 9 የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 ተወስዶ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 10-11 የባለይዞታው ዕድሜ እና የታ በትክክል ማሞላታቸውን ማረጋገጥ።

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 13- የባለይዞታው የቤተሰብ አባላት ብዛት በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 14- የግብርናው ዓይነት ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ክፍል 2- ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት ልኪ ውጤት

ዓምድ 1-2 የፓርሰልና ማሳ ቁጥሮች በትክክል መሞላታቸውን ማረጋገጥ።

ዓምድ 3 የመሬቱ አጠቃቀም ዓይነት/ስም በትክክል መገለጹን ማረጋገጥ።

ዓምድ 4 ሌላ የመሬት አጠቃቀም ኮድ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላም ከመመሪያው ገጽ----በመውሰድ መሙላት፡፡

ዓምድ 5-6 የይዘታው ዓይነት የግል ከሆነ ኮድ «1» ኪራይ/ ኮንትራት ከሆነ ኮድ «2» እንዲሁም ሌላ ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥና በዓምድ 5 በፊደል በዓምድ 6 ደግሞ ኮዶች መሞላታቸውን ማረጋገጥና መጣጣማቸውን ማስተዋል፡፡

ዓምድ 2-3:- ማሣው (የመሬት አጠቃቀሙ) የተለካበት ቀንና ወር በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 3-4:- የመሬት አጠቃቀሙ ስፋት በስኩዩር ሜትር መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 5-6 :- የማሣው ስፋት በስኩዩር ሜትር በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተር የሚያሳየው Closure error መጠን በተሰጠው ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥና ይህም ቁጥር ከ5 ያነሰ መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 7:- ከ1 በመጀመር ተራ ቁጥር ተሰጥተዋል፡፡

ዓምድ 8:- ለባለይዘታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች ተዘርዝረዋል፡፡

ዓምድ 2-6 :- እያንዳንዱ የመሬት አጠቃቀም በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የመሬቱ የጎን ርዝመትና ቤሪንግ ከአምድ 2-6 በተሰጠው ክፍት ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ ካልተሞላ በመጠይቁ ግርጌ ያልተለካበት ምክንያት መገለጹን ማረጋገጥ፡፡

* ማስታወሻ :- የመሬት አጠቃቀም ዓይነት/ስም እና ኮዶቻቸው በዚህ መመሪያ በገጽ--- ተዘርዝሯል፡፡

ክፍል 3- ሌሎች የእርሻ ሥራ ተዛማጅ ጥያቄዎች

ተራ ቁጥር 1. ባለይዘታው ባላቸው የመሬት ይዘታ ላይ አዝዕርትን አፈራርቀው የሚዘሩ ከሆነ ኮድ «1» ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በዓምድ 9 መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ተራ ቁጥር 2. ባለይዘታው በመስኖ ዘዴ የሚጠቀሙ ከሆነ ለመስኖ የሚሆነውን ውሃ የሚያገኙት ከተሰጡት አማራጮች መካከል የአንዱ ኮድ በአምድ 9 መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 3. ባለይዘታው የአፈር መታጠብን ለመከላከል የሚጠቀሙበት ዘዴ ከተሰጡት አማራጮች መካከል የአንዱ ኮድ በአምድ 9 መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 4. ባለይዘታው በማንኛውም ማሣው ላይ ኬሚካል ማዳበሪያ ያልተጠቀመ ከሆነ የአንድ ዋና ምክንያት ኮድ በአምድ 9 መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ (የተሞላው ኮድ ከ1-2 አማራጭ ውስጥ መሆኑን ማረጋገጥ)

ተራ ቁጥር 5. ባለይዘታው በዘንድሮው የምርት ዘመን በኤክስቴንሽን ታቅፈው ከሆነ ኮድ «1» ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱንና ከቀሪ ቅጾች ጋር የሚጣጣም መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 6. ባለይዘታው በኤክስቴንሽን ካልታቀፈ ያልታቀፈበት የአንድ ዋና ምክንያት ኮድ በአምድ 9 መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡ (የተሞላው ኮድ ከ1-6 አማራጮች ውስጥ መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 7. ባለይዘታው የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1» ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በአምድ 9 መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 8 ባለይዘታው የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1» ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በአምድ 9 መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

ተራ ቁጥር 9. ባለይዘታው አብዛኛውን ጊዜ የኬሚካል ማዳበሪያ የሚገዛባቸውን ቦታዎች በተመለከተ ከተሰጡት አምስት አማራጮች የአንዱ ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ፡፡

13. ቅጽ ግ.ና.ጥ 97/5 የአጨዳ ውጤት ዝርዝር ለጊዚያዊ ሰብሎች በመኸር ወቅት (1997 ዓ.ም)

ክፍል 1- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ክልል፡- ዞን፣ ወረዳ፣ ገ/ማህበር ስምና የቆጠራ ቦታ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ክፍል 1 ዓምድ 1፣ 2፣ 3፣ 4፡- 5 ተወስዶ በትክክል መወራረሱን ማረጋገጥ ካልተሞላ ኮድ ቡክ በመጠቀም ኮዱን መሙላት፡፡

ዓምድ 6-11 የግብርና ቤተሰቦች መለያ ቁጥር፣ የባለይዘታው መለያ ቁጥር፣ የባለይዘታው ስም፣ ፆታ እና የትምህርት ሁኔታ ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ተወስዶ በትክክል የተወራረሰ መሆኑን ማረጋገጥ፡፡

ዓምድ 12-13 የባለይዘታው የቤተሰብ አባላት ብዛትና የተሰማራበት የግብርና ዓይነት በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ክፍል 2 የሰብል አጨዳ ውጤት ዝርዝር ለጊዜያዊ ሰብሎች
(አትክልትና ሥራሥርን ሳይጨምር)

ዓምድ 1-3 የፓርሰል መለያ ቁጥር፣ የማሳ መለያ ቁጥር እና ለሰብል አጨዳ በተመረጠው ማሳ ላይ የሚገኘው የሰብል ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ተወስዶ በትክክል የተሞላ መሆኑን ማረጋገጥ።

ዓምድ 4 ፡- በዓምድ 3 የተመዘገበው ሰብል ትክክለኛው ኮድ ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ተወስዶ መተላለፉን ማረጋገጥ።

ዓምድ 5 ለሰብል አጨዳ በተመረጠው ማሳ ላይ የሚገኘው ሰብል መቼ እንደታጨደ ቀንና ወር መመዝገቡን ማረጋገጥ።

ዓምድ 6- ሰብሉ ታጭዶ እንደታወቃ/ከተፈለፈለ በኋላ ተመዝኖ የተገኘው ክብደት በኪሎ ግራምና በግራም መመዝገቡን ማረጋገጥ።

ዓምድ 7- በዚህ ዓምድ ሰብሉ ደርቆ የተመዘነበትና የተመዘገበበት ቀንና ወር መሞላቱን ማረጋገጥ እና በዓምዱ የተመዘገበው ቀን በዓምድ 5 ከተመዘገበው ቀን ቢያንስ የ15 ቀን ልዩነት እንዳለው መመልከት ያስፈልጋል። የተለየ ሁኔታ ካጋጠመ የኤዲቲንግ ተቆጣጣሪውን ማነጋገር ያስፈልጋል።

ዓምድ 8- ሰብሉ ደርቆ ከተመዘነ በኋላ ያለው ክብደት በኪሎ ግራምና በግራም መመዝገቡን ማረጋገጥ። ይህ ክብደትም በዓምድ 6 ከተመዘገበው ክብደት እኩል ወይም ያነስ መሆኑን ማገናዘብ ተገቢ ነው። ከዓምድ 6 ከበለጠ ግን ተቆጣጣሪውን ማነጋገር ያስፈልጋል።

ዓምድ 9- በዓምድ 3 በተጠቀሰው ሰብል ላይ ብልሽት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ውስጥ መሞላቱን መመልከት እና በዓምዱ ኮድ «2» ተሞልቶ ከሆነ ከዓምድ 10-11 ባለው ውስጥ ምንም ነገር አለመሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 10- በዓምድ 9 ውስጥ ኮድ «1» ከተሞላ ለሰብሉ መበላሸት አንድ ዋና ምክንያት መሞላቱን ማረጋገጥና በዓምድ 11 ትክክለኛው ኮድ መሞላቱን ማገናዘብ ያስፈልጋል። ካልተሞላም ከመመሪያው ገጽ---- በመውሰድ መሙላት።

ዓምድ 12- በዓምድ 10 ላይ በተገለፀው ምክንያት እና በሌሎችም የደረሰው የሰብል መበላሸት ያስከተለው ጉዳት መጠን በመቶኛ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 13- ማሳው የያዘው ሰብል አንድ ዓይነት ከሆነ ኮድ «1» ድብልቅ ከሆነ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ።